

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Savoboda János fő- és papírkészítődés,
nová a lap szellemi részét illető minden közlemény,
valamint hirdetések és előzetes díjak is küldendők.
Telefon hívószám 2.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. FEJÉR ANTAL
ÜGYVÉD.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ÉLTES GYULA.

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor
Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Hirdetési díjak a legelőzőben számítottak.
Kéziratok nem adatk vissza.

Körömszakadtáig.

Csikszereeda, 1912. június 10.

(É.) A magyar politikai élet kiszámíthatatlan örvényei olyan irányt vettek, hogy csak a jövő történelme szolgálhatja majd igazságot.

Mert azt eldönteni a jelen pillanatban, hogy Tisza Istvánnak van-e, lesz-e igaza, avagy az egyesült ellenzéknek az obstrukciót lehetővé tevő házszabályokhoz való ragaszkodása a helyes ut a kibontakozáshoz, — megmondani nem lehet.

Nem akarjuk helyesolni Tisza István eljárását, mert nagyon jól tudjuk, hogy alkotmányunknak egyik legszarkalatosabb biztosítója a házszabályok, de viszont az is igaz, hogy a házszabályok céljával, de minden intézkedésével és szellemével ellenkeznek, ellenkeznie kell annak, hogy egy kisebbség megvédhesse a tanácskozási, minden üdvös intézkedést, egyezőval a parlament működését évekig keresztül az obstrukcióba fojtassa.

Ma már körömszakadtáig ment a többség! Törvényeket alkotott a házszabályok rendelkezéseinek megkerülésével, megsértette az ellenzék képviselői mentelmi jogát és végül durva erőszakot alkalmazott a ház tagjai ellen.

A kisebbség tiltakozik és túri tehetetlen helyzetét.

Ha végig tekintünk nemzetünk történelmében, hasonló válságos helyzetben nem egyszer találjuk az országot.

Hissen csak egy példára hivatkozunk, amikor az ország két pártra szakadt és két királyt választott, Ferdinándot és Szapolyait.

A magyar a magyarral háborúzott, válságos hadjáratot vezetett Erdély az anyaország ellen és ezer számba hullott a magyar saját testvére kezétől.

Nem-e hasonló esete ez a mostani körömszakadtáig folyó küzdelemnek.

A történelem nem a nemzetnek adott igazat; mert a sok elpocsékolt nemzeti vagyon, az állandó belviszály annyira elgyengítették az országot, hogy nem is következhetett egyéb, mint a szomorú mohácsi véz.

Az állandó obstrukció következménye hasonló nemzeti veszélyeket rejtett magába.

Gróf Tisza István praecedensét alkotott az obstrukciónak letérésére.

Elismerjük, hogy veszedelmes praecedens a többségi akarat érvényesítésére, mert Tisza eljárásával törvényt alkotunk államunk eltrósiálásáról is, de viszont sok jó és üdvös törvényt alkotunk ily módon akkor, a midőn a jelen házszabályok 20 képviselőnek módot nyújtanak arra, hogy megakasszák a parlament működését.

Ebben a helyzetben a főrendiházra nehéz feladat vár.

Egy határozattal megsemmisítheti a képviselőház eddigi határozatait, ha azonban a képviselőháznak mostani határozatait elfogadja törvényeknek, akkor a történelem az országgyűlés mindkét házát teszi felelőssé a történetért.

Tény az, hogy nem egyes államférfiak jutatták ideig a nemzetet, hanem az idő, a rendkívüli viszonyok.

Tisza is a közvéleményre hivatkozik, Justh Gyula is; azonban a közvélemény már elfáradt a sok eredménytelen és reménytelen kőzjogi harcokban.

Mit hallunk most olyanoktól, a kik eddig a legexponáltabb hívei és képviselői voltak az országos politikának? Azt, hogy milyen érdekes az ujság? Mennyi minden van benne? Hát engedelmet kérünk, a mikor a nemzet jobb-jai így nyilatkoznak, akkor mit várunk a néptől?

Hol vannak népgyűlések? Hol kéznek a törvényhatóságok közgyűlései, egyezőval a nemzeti akarat megnyilvánulásai?

Hát bizony késnek! És mit bizonyít ez? Azt, hogy a nemzet, a köznévelény kimerült és az ország sorsát az országgyűlésre bizza: Talán ez a legokosabb!

Egyet bizonyosan megállapíthatunk, aminek e hasábokon már többször kifejeztünk. Ez pedig nem más, mint egy gyors és gyökeres házszabályrevízió égető szüksége! Most aztán hamar elövele, mert a hurok márgy is túl vannak feszítve. Utánna adjunk időt a nemzetnek a józan gondolkodásra, mert nem lehet cél, hogy egyes személyek — legyen az Tisza vagy Justh — odaig vigyék a küzdelmet, hogy itt győzni vagy halni kell!

A most folyó küzdelmet érzékenykedés nélkül, a lehető tárgyilagossággal nézzük. Nem engedjük magunkat elragadtatni az események különböző behatásaitól, mert szentimentalizmusra politikát alapítani nem lehet. Kovács Gyulának az ülésteremben fentregróres teteme intó példa azonban minden magyar embernek, hogy felfogja a most folyó küzdelem nagyhorderejű voltát.

Politikai jelentősége nagy és agítációs jelentőségű, — ez tagadhatatlan. — A véres tett felelősségét naiv hit lenne azonban pártra vagy személyre hárítani. Benne van az az események izzó kohójában.

Egy körülmény szomorúsággal töltöhet el minket magyarokat. És ez nem más, mint hogy az osztrák sajtó örömmel nézi Tisza István küzdelmét, amely — szerintük — az ők malmlára hajtja a vizet. Ebben legújabbal élénken kontráz a Justh-párt is, mely hosszú hónapokon keresztül, minden hazafias cselekedetnél, Béccsel szemben süketül hallgatott. Hogy messze ne menjünk, ott volt a rezoluóió kérdés, melynél sorompóba állott minden parlamenti párt, — csak a Justh-párt hallgatott. Akkor csak egyszerű és világos törvény magyarázatról volt szó, melyért nem a Justh párt, hanem az előző kormány bukott! Ezért ebből a szempontból nem nézhetjük Tisza küzdelmét, mely jóhiszeműen a magyar parlament munkaképességéért folyik. Viszont megállásra kell kényszerítenünk az a nagy örömiradó, melylyel az osztrák sajtó-organumok a magyarság egymásközti küzdelmét kísérik, de amelyből Béccnek lesz haszna.

Erőszakot követett, ezt el kell ismernünk. Ha a kisebbség tízegegy hónap keresztül kierzszakolta a teljes tétlenséget, ugy a többség a maga erejével a legrövidebb idő alatt erőszakkal ki a munkaképességét. Ebben nem lehet különbséget vonni, ha csak azt nem, hogy mindig súlyosabb beszámítás alá esik az, ha a tuleró győz a kisebb erővel szemben. Itt azonban vissza kell emlékeznünk arra, hogy az alacsony kisebbséget képviselő Justh párt küzdelme a szabad gondolkozók és nem-

zetközies, no meg a nemzetiségek részében folyt le. És talán itt találjuk meg a rapszodik gyorsasággal egy-mást követő események kulcsát.

Szomoruan kell tapasztalunk, hisz itt a végeken is napról-napra láthatjuk, hogy erkölcsiaink rövid, szinte hihetetlenül csekély idő alatt, megromlottak és elhajlottak. Rohamosan züllik e szép magyar hazában minden. Nincsen tekintély, nincsen önzellenesség és nincsen hit, ami erőt és öntudatot adjon cselekedeteinknek.

Félelem és jogos aggodalom fogja el a szemlélet, hogy teljes anarkia ürorgiát minden soron. Az alapja rendült meg az országnak, mert lehetetlen nem látni, hogy népünkben kiveszett a józan becsületesség és helyet adott az önérdéknek, a korrupciónak, a törvények és jogszabályok runda kijátszásának. Hangzatos jelszavak röpködnek a levegőben, melyek után fut a mi hajdan józan, becsületes népünk és a piszkos küzdelem alálása erkölcsünket felfelöugy, mint lefelé. Rohanas ez a lejton, hol meg kell állnunk, míg nem késő!

Nyissuk fel szemünket ebben a válságban és a rideg valóság legyen az, mely megmutatja a helyes utat a magy, ar nemzet jövője felé.

Háboruság.

Közéletünkben bizonyos mozgolódás látszik. Harci riadót fújnak különböző címeken. Partok tusakodnak, osztályok surlódnak, hírlapok torzakodnak.

Amde egyik sem árulja a harenak tulajdonkeppen lenyegét. Mert itt tulajdonképpen elvek és világnézetek összeitűközéséről van szó. A címek, megnevezések nem tévesztetik meg a józanul és nyitott szemmel szemlélő lelkeket; mert a háboruság álcázott és kéndözöttlen áll előtűnk. Ki van pingálva hamis színekkel a nem láthatjuk a leányzónak valódi arculatját...

Katholikus népszövetség, katolikus kongresszusok, nagygyűlések; katolikus sajtóküzdelem és bátor, önértékes tömörülék... érleltek meg ennyire a helyzetet. És ki nem veszi észre, hogy a mikor a Budapesti Hirlap főszerkesztője „ostoba, bolond kakasnak” címzi a pesti „nagy demokratát” és beáll az „Élet” (egy katolikus szépirodalmi lap!) munkatársai közé, s lapjában hangulatról csinál a keresztény sajtótermékek javára: — ez mind csak mozzanata egy nagy és hatalmas szövetségének, a mely ma holnap a legszembetűnőbbben fog kikristályosulni... A nagytekin-télyű férfiak, bar eddig óriási differenciákat láttunk közöttük, manapság kart karba öltönek, s bar más hitvallás égésre alatt állanak: bizonyos tekintetben mégis szoros fegyverbarátságot kötnek... A protestáns szuperintendens közlekedését nem utasítja vissza egy buzgó katolikus püspök... Szóval: összefog az ország egész őstársadalmá, hogy szembeálljon az áramlattal, melynek képviselői szintén a legvegyesebbek, de azért keményen öszertartanak...

Ki ne látná, ha alaposan a dolgok mélyébe tekint, hogy a szocialdemokraták piros lobogója, — barmily rikító is, — nem különbözik a páholyok fekete zaszlatjától... A megjelenés, a forma talán más, de csudálatosképpen egy cél felé törekszenek... A történelmi, hagyományokon épülő Magyarországnak tönkretetele felé!.. Ki nem venné észre, hogy a politikai demokraták, s ama faj kezében levő irodalom, napisajtó egy követ fújnak...

Oly ellentétek, amelyeknek szövetkezését pár évvel ez előtt lehetetlennek tartották volna, ma keresik az összekötő kapcsolatokat, az egyforma színek, melyeknek alapján tartós és harképes barátságot köhetnek. Külömbégeiket elmellőzik s egy bizonyos nagy elvben egygyé olvadnak...

Most még a dolog nem egészen nyilvánvaló; csak a nyitott szem, a körültekintő figyelem veszi észre a fejleményeket. A harc

álcazott, nem teljesen őszinte, mert egyik sem akarja a nyílt kérdés felelősségét magára venni.

Azonban a döntő perc már nem lehet messze, midőn összeroppannak a hazugságok várai és nyíltan, két egységes táborra tömörülten, látjuk megjelenni a küzdő feleket.

Mindzen jelességek bírálóiba pedig ki bocsátkozhatunk? Reálítások ezek, melyeket észrevenni köteleességünk, s hogyan és mikképpen foglalunk állást, az a jövő títka.

Egy mégis bizonyos. Irányelvünk mindenestre csak a böcs méréséket, a sokoldalú esélyességét javasolt körültekintő állásfoglalás lehet. — Elhamarkodásnak nincs helye lde megfontolás és igaz bölcsesség kell.

Földes Zoltán.

Színikerületi közgyűlés.

Az erdélyrészi II. színikerület választmánya folyó hó 3 án Erzsébetvárosban tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen Kállay Ubul elnök akadályoztatása folytán gróf Tesetich Andor elnökölt. A közgyűlés a távollévő Kállay elnököt dr. Ujfalusi Jenő indítványára tiváritilag üdvözölte.

Az ülésen megjelentek Erzsébetváros képviselőitében, dr. Gillyény Kálmán, Fogaras részéről Trajánovits János polgármester, Csikszereedából dr. Ujfalusi Jenő polgármester, Gyergyószentmiklósról Vákár P. Arthur lap-szerkesztő, Kézdivásárhely részéről Benkó Ernő kir. járásbíró, Szászrégen részéről Turi Zoltán bankfőnök, Petrozsény és Sepiszentgyörgy részéről Józsa Géza kerületi titkár. Erzsébetváros déiben a kiküldöttek titkáltere fénys bankettet adott, melyen gróf Festetich és a kiküldötteken kívül a város notabilitásai közül is többen megjelentek.

A közgyűlésen Józsa Géza kerületi titkár moudott tartalmas titkári jelentést, melyben behatóan foglalkozott színézetünk jelenlegi állapotával és annak lehető fejlesztési módözataival. Dr. Ujfalusi Jenő és Vákár P. Arthur felszólalásaikat főként oda irányították, hogy mily igényeket táplál a szinpártoló közönség Tompa Kálmán szintárulatlával szemben és hogy azok teljes mértékben való kiellégítése mily alapon várható. A tett észre-vetelekre és kifogásokra Tompa Kálmán igaz-gató válaszolt, ki az észlelt hiányok pótlását és bajok orvoslását már a legközelebbi szín-évadra ígerte.

A közgyűlés utolsó pontja a jövő évi szín-szezonnak megállapítása volt, mely részletes és alapos megvitatás alá került. Ennek eredményében Csikszereeda is lényeges változás alá esett, mennyiben a legközelebbi szezonban már két ciklust fog kapni, mit bizonyára örömmel vesz tudomásul városunk szinpártoló közönsége, mely az egyhuzamban tartó nyolc-hetes szezonnal igen túl volt terhelve. Más-részéről pedig a két ciklusnak december és május—június hónapokra való beosztása mindenesetre előnyösebbnek moudható az eddig szokások január-február hónapoknál, mikor tudvaleg leg nálunk dermesztő hidegek vannak.

A részletes megállapodások a következők:

- Nagy Enyed szept. 1.—okt. 2.
- Erzsébetváros okt. 1.—okt. 24.
- Sepiszentgyörgy okt. 26.—dec. 2.
- Csikszereeda dec. 4.—jan. 2.
- Petrozsény jan. 4.—febr. 3.
- Kézdivásárhely febr. 5.—márc. 8.
- Gyergyószentmiklós márc. 10.—apr. 14.
- Szászrégen apr. 16.—máj. 18.
- Csikszereeda május 20.—jun. 18.
- Fogaras jun. 20.—jul. 18.
- Petrozsény jul. 20.—aug. 8.

A színikerület választmánya legközelebbi közgyűlését Petrozsényben fogja megtartani.

Aki ember a talpán!

Irtá: Földes Zoltán.

A görög katolikus magyar egyház iránt Székelyföldön ily csekély érdeklődés mutatkozik, hogy az kimondhatatlan. A legközelebbiben haladnak az úgy mellett, holott ez az úgy magyar fajunk, nemzetiségünk megmentésének és terjeszkedésének ügye. Mindent meg kellene mozgatnunk, hogy a csikmegyei, háromszéki és marostodavármegyei görög katolikusok bevonassanak a magyar egyház

kebelébe, mivel ezek részint vagy előláhosszított magyarcok, részint pedig máig is magyar anyanyelvűt beszélő, főlegderes székelyek. Gazságnak kell minősíteni minden szándékos és hanyag indolenciát, mivel fájárlásról van szó.

A székely társadalom meglehetősen egykörös, a napirendre a kérdés fölött. — Sőt annyira közömbös, hogy éppen most, a görög-katholikus probléma előtérbe nyomulása idején, oláh ajku papokat küldenek a székelyek nyakára... (Odorheiu-ra! is pályázatot hirdettek, bár nem káth., hanem keleti lelkesítő állásra, államsegéllyel...)

És amikor látja az ember ezt a gyámoltalanra, ezt az álomszusszékességet: jól esik látunk kiváló embereket, kik ébren vannak és szülébb hasájuk magyarságának élőszó ügyét szívükben hordják. Jól esik látunk, hogy vannak még igazi székelyek, akik fajmentő, nemese működésükkel oltalmazzák nemzetünköt és nagy-ya teszik nevelik! Igen, mert aki olyan derék, bátor hazafi, mint Máthé József, a marosvásárhelyi igazgatótanító és Bartalis Ágoston, a kászonalcaiki járás erőseket főbírája: megérdemli a "nagy" nevet, mert magasutas ügyért küzd bátorasággal kedvvel...

Oh, nem azok a nagyok, akik biborszéken ülnek és kormányozni próbálgatnak, hanem azok, akik periferiákon kicsinyesebb eszközökkel és nem nagy körben, a nagy gondolatokat reális valósággá váltják. A kisebb emberek egyetemes diadala jelentü a Nemzetgyőzelmet!

Máthé, a szürke néptanító addig küzd iskolán és azon kívül a fétett székelységért, hogy nagy szíve munkáját észreveszi Budapest és az Akadémia legnagyobb díjainak egyikét ajánlja fel a kimagasló népvözernek. — S ezt az alkalmat is a magyarság, a székelység javára használja fel. — Kialtó ezt hallat az Akadémia diszülésén. Veszdelemben a székely!... Az új egyház áldását mért nem terjesztették ki a Székelyföldre is, ti, jó urak: kormány és egyéb intézőkörök?... A jeles emberek megdöbbennek és észreveszik a nagy mulasztást!

Lám, Máthék kellene nekünk és nem paragrafusnyelű, tunterem-szük!

De Bartalis Ágoston előtt is meg kell határozni a zászlót. Meg szívből, igazán. Nem ismerem őt személyesen, de megismérem őt, amint ismeri kell egy nagy embert, aki hazafisággal személyében példát mutat. O volt a lelke annak a nagyszerű mozgalomnak, mely végeredményében a lázárfa, tunsádi és kozmási gör. káth. oláh egyházközség feloszlásához vezetett. Most mehet Boér, gkath. lelkész ur akárhová, a derék székelyeket nem boldogítja többé Lázárfalva, Kozmason és Tunnadon oláh pap oláh nyelven, mert a feloszlott község hívei egytől-egyig római (latin szertartású) katolikusokká lettek. Előbb egy-két hétig felekezetenek voltak...

Most főleg az — székelyek!...

Es már aztán beszéd! Lám, mint megcsinálhat egy derék közigazgatási tisztviselő, ha nem folytat a bürokrata-cetürdögölőt röpja, hanem körülnéz és tesz a — magyarságért! Ha kell, erős kézzel. Sőt csakis így... Azért egy-egy kicsi írósvaját is használhat...

Mindenestre, fel kell már egyszer öcsüdni az álomból. Fel kell nyissuk fáradt szempeil álnak, mert már a veszasírón üg. A székely földet ezer veszély fenyegeti, merülünk. Az Albina és más oláh érdekszövegtereket kirántják alólunk ezt az igen drága talajt, mely értékes nekünk nem a humuszért, nem is egyébert, hanem azért, mert itt és ezért "apának vére folyt." S aztán régi igazság, hogy a nemzet nem csapán nyelvenben él, hanem földjében is... Mert "akik a föld, azok a — Hazai... A föld megmentésének pedig a legjobb módja az, ha a birtok megmarad birtoklója kezén, ámde a birtokosnak nyelve, hite, érzése megváltozik...

A közigazgatási bizottság ülése.

Csikszereda, 1912. június 10.

A vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 10-én tartotta rendes havi ülését Gyalóky Sándor főispán előklete mellett. As ülésen résztvettek Fejér Sándor, Szász Lajos, Birtha József, Lengyel Róbert, Jeney László, dr. Veres Sándor, Homolay Lajos dr. Fejér Antal, dr. Fodor Antal, dr. Györgypál Domokos, dr. Kovács Gyárfás, dr. Csiky József, dr. Paradies Gyula jegyző.

A bizottság Szász Lajos főjegyző és Birtha József árvaz. elnök jelentéseit a tisztviselők tevékenységéről tudomásul vette.

Csatószeg község közbirtokosságának az 1909. és 1910. évi vágasók faanyagának kihasználására vonatkozó határozatát Korodi János felebberre meg, melyet a bizottság felülvizsgálván, azt megsemmisítette és a közbirtokosságot szabályozott eljárására utasította.

Csikszereda község közbirtokosságának azt a határozatát, melylyel a községnek iskoláépítésére adott 22.000 korona kölcsönét engedte, — Fazekas Lajos közbirtokossági elnök felebberése folytán a bizottság szintén megsemmisítette és új eljárást rendelt el.

A kir. pénzügyvizsgáló jelentette, hogy május hóban egyenes adóban befolyt 68,243 korona 92 fillér, a mult év hasonló havában 38,215 korona 56 fillér, hadmentességi adóiban 1213 korona 28 fillér, a mult év hasonló havában 421 korona, bélyegdíj és illetékben 34,569 korona 53 fillér, a mult év hasonló havában 18,586 korona 64 fillér. fogyasztási és italdobban 81,267 korona 15 fillér, a mult év hasonló havában 22,004 korona 17 fillér, dohányjüvedékekben 95,645 korona 72 fillér, a mult év hasonló havában 61,233 korona 65 fillér.

A kir. tanfelügyelő jelentésében megemlítette, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Márton Emilia vördofalvi tanitónót a továbbképző tanfolyamra államsegéllyel, míg 4-5 tanitónót saját költségén felvette. Egyben bejelentette, hogy igen sok iskolában a fellepett járványok miatt az évszáró vizsgák megtartattak.

Az államépítészeti hivatal főnöke javasolta, hogy miután az országos szállítás és autombil forgalmi részvénytársaság a dítró-putna-ölgyesi törvh. közuton teher autombilal való közlekedésre kiszabott 3000 korona előleges biztosítókötletet, a végleges engedélyt a bizottság kérelmes cégnek adja meg, mely javaslat elfogadtatott.

A bizottság a kir. Ugyész és tisztii főorvos jelentéseit tudomásul vette. Tisztii főorvos jelentése szerint a járványos betegségek Csikszereda és Gyergyószentmiklóson, valamint több községben felleptek, melyekkel szemben a szülseges óvintézkedések megtétettek.

A törvh. főállatorvos jelentése szerint fellepték a sertésvész Csikszeredában és Madéfalván, a sertésorbánc Csikszeredán, Csik-csekefalva, Karcafalva és Csikdánfalva községekben, a veszettség Gyergyószentmiklóson és a juhhimlő Gyergyótölgyesen, de mivel a tavaszi idő beálltával különösen a sertésvész és setésorbánc rendszerint nagyobb arányban szokott jelentkezni, ez ideig szorványosnak megállapított esetek kedvező jelenségeknek mondhatók. Egyébként az óvintézkedések minden esetben azonnal foganatosítottattak.

Az ülés végen dr. Veres Sándor tisztii főorvos interpellálta a kir. pénzügyvizsgálót az adózók zaklatása miatt, melyre jelenlevő kir. pénzügyvizsgáló kijelentette, hogy a felhozott esetekre a legközelebbi ülésen érdemi válasz ad. Az ülés rövid egy óra alatt véget ért.

Alispáni jelentés.

Lapunk legutóbbi számában megemleztünk a május 31-én tartott törvényhatósági közgyűlésen Fejér Sándor alispán által előadott éves jelentésről, mely gazdag tartalommal és közeledéklü fejtegetéseivel méltó felülnést keltett. Olvasóközönségünknek velünk szolgálatot teljesíteni akkor, midőn a magas színvonalon álló, gazdag tapasztalatokra és nagy szaktudásra valló alispáni jelentést az alábbiakban szöszersint közöljünk. A jelentés a következő:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az 1886. évi XXI. t.-c. 68. §-ának s) pontja értelmében törvényhatóságunk mult évi állapotáról, a tett fontosabb intézkedésekről és eseményekről jelentésemet főbb vonásokban az alábbiakban van szerencsém megtenni.

Mindenek előtt a azorosan vett közigazgatást, és annak szervei működését megvilágító ügyforgalmat ismeretve bejelentem, hogy az alispáni, központi választmányi, alispáni elnöki, kihágási és közigazgatási bizottsági iktatóra mult évben

beérkezett . . . . . 17.025 ügydrb. melyből elintéztetett . . . . . 17.025 és elintézés alatt áll . . . . . — ügydrb.

Csikszereda rendezett tanácsú városban közigazgatási iktatóra érkezett 7746 ügydrb. ebből elintéztetett . . . . . 7471 ügydrb. és elintézés alatt áll . . . . . 275 ügydrb.

Gyergyószentmiklós rendezett tanácsú városban közigazgatási ikt. érk. 10.639 ügydrb. ebből elintéztetett 10.581 és elintézés alatt áll . . . . . 58 ügydrb.

A felsőik fözsolgabírói járásban mindkét iktatóra beérkezett . . . . . 12.459 ügydrb. ebből elintéztetett . . . . . 12.250 és elintézés alatt áll . . . . . 209 ügydrb.

A gyergyószentmiklósii fözsolgabírói járásban mindkét iktatóra beérk. . . . . 8347 ügydrb. ebből elintéztetett . . . . . 8083 és elintézés alatt áll . . . . . 264 ügydrb.

A kászonalcaiki fözsolgabírói járásban mindkét iktatóra beérkezett . . . . . 10.154 ügydrb. ebből elintéztetett . . . . . 10.103 és elintézés alatt áll . . . . . 51 ügydrb.

A gyergyótölgyesi fözsolgabírói járásban mindkét iktatóra beérkezett . . . . . 4983 ügydrb. ebből elintéztetett . . . . . 4950 és elintézés alatt áll . . . . . 33 ügydrb.

Igy tehát a közvetlen felügyeiletem alatt álló központ, négy járás és két rendezett tanácsú város ügyforgalma 1911. évben kitétt 71.353 ügydarabot, mely az 1910. évi 67.763 ügydarabbal szemben 3590 ügydarab emelkedést mutat.

A hátrálékok tekintetében feltétlenül megállapítható a javulás. Mi legfőképpen annak is tudható be, hogy a mult évben ugy én, mint fozsápn ur a járasok és városokban igen részletes ügy- és vagyonkezelési vizsgálatot tartottunk.

Melynek eredményeképpen törvényes kötelezettségemből kifolyólag bejelentem, hogy 3 főszolgabíró, 2 aljegyző, 6 szolgabíró és 3 gyakornok ellen fegyelmi eljárás vezetettet be, melynek részben befejezést nyertek, részben pedig még elintézés alatt állnak.

A fözsolgabírók által tartott ügykezelési vizsgálatok alapján pedig 15 községi és körjegyző és 5 előjárásúgi tag ellen lett fegyelmi elrendelve, melyek a fegyelmi vétéségek megnyisítése és minőségére való tekintettel bíráltattak és bíráltatnak el.

Nagy és idegsorvasztó munkát adtak, ezen több évre visszamenő ügykezelés vizsgálata feljölle fegyelmi ügyek, melyeket felelősségem teljes tudatában, munkabírásom túlfeszítésével kellett és kell düllőre juttassak. És ha ezzel közsállapotaink adminisztrációk rendezése, javítása érték el, és a viaszessétől mentetik meg, ugy az erre fordított munkát még akkor sem tartanám áldoztatnak, ha az azt végző teljes munkabírását veszélyeztetné. Mert a közfunkcionáriusnak nem a magán, hanem a közérdeket kell szolgálnia.

ÉS a fegyelmi ügyekkel is nem annyira a magán egyént sújtó megkorlás, mint inkább a közérdeket érintő javulás elvét kívánom diadalra juttatni.

Megemlítendőnek tartom, hogy a vármegye 61 kis- és nagyközségének, továbbá a két rendezett tanácsú városnak a beszerzett adatok szerint az 1911. évi költségelóirányzatok szerint a háztartási szülseégletük kitétt 13.06.852 kor. erre fedezet volt . . . . . 11.74.780 kor. s mutatkozott hiány . . . . . 235.072 kor.

A háztartási szülseégletek e szerint a megelőző évhez viszonyítva 160.000 korona emelkedést mutatnak.

A bíány pótdádó és közbirtokossági hozzájárulásokból fedeztetett.

A hivatalos vármegye mult évi háztartásánál 21 alap kezeltetett, mely alapon leltári vagyona kitezsz.

Ingatlanokban (vármegyeház, törvényhatósági utak és tartozékai) . . . . . 748,853 kor. Cselekvő tókek és követelésekből (készpénz, értékpapírok, betétek és gyámpénztári tartalék-alap) . . . . . 687,492 kor. Ingóságokban bútorok, könyvek . . . . . 18,705 kor.

Összesen . . . . . 1,455,050 kor. ezzel szemben tartozás van . . . . . 31,313 kor. Tehát a tiszta vagyon . . . . . 1,423,736 kor.

Mely összeget a mult évhez viszonyítva az apadás onnan van, hogy a Fenyéd-Zetala—Tekerópataki utalapot az állam átvette, 161.147 korona értékben, ellenben a vármegyeház most már teljes 200.000 korona értékben leltároztatott, és a terhek a telefon alapnál mintegy 18,000 koronával nőttek meg.

A tisztviselői nyugdíj-alapból 37 egyén 52.279 kor. 25 fillér, a jegyzői nyugdíj-alapból 23 egyén 13.780 kor. 60 fillér nyugdíjat és ellátást élvezett.

Mindkét alap terhe nagy, mely uylátszik nem apad. S míg a jegyzői alapnál a fedezet teljesen realia alapa van fektetve, addig a tisztviselői alapnál ezt elérni nem lehetett. Pedig ennek elérésére minden eszközt alkalmazásban vettünk, s azt állandóan felszúnen tartjuk, de ugy ez, mint ilyen sok más géző szociális és gazdasági kérdés megoldhatóságának, a meddő és áldatlan politikai harcok vetnek gátot.

ÉS a magas százaléku pótdadót igénylő nyugdíj alapunkat sem tudjuk mindaddig rendezni, míg az erre irányuló törvényes intézkedést nem nyerjük ki.

A vármegyei szakkönyvtár a mult évben a háztartási megtakarításokból 523 drb művel gyarapítottam, s így most e könyvtár 2628 darab könyvből áll.

A vármegyei levéltár helyiségei annyira tűnve vannak iratokkal, hogy maholnap azokban az új iratok elhelyezése és a meglévők célirányos kezelése lehetetlenné válik.

A központi vármegyei tisztviselők és többi alkalmazottak féro helyei is megszülltek, és a berendezés annyira elavult, hogy más ha sonló helyiségek berendezése, a szűgyenülles és irigység érszetét kell, hogy felkeltsék.

A tulnszólt és szülk helyiségeknek legalább a közszolgálat által követelt mértékbeni kicsérelését és elhelyezését, részint talán már kivételre kerülő vármegyeház kibővitése, részint a közelebről előkésztendő iratselejtezési eljárásról kívánom megoldani. A mai felszigáztott igények által kignyult berendezésen pedig ugy akarok segíteni, hogy e célra a szülseges összeget költségetetésbe beállítva külön is kérelmezni fogom a belügyi kormánytól, s ha ez nem sikerül — mi igen valószínű — ugy a vármegye közönségének külön megterhelése elkerülendő, nem marad más hátra, mint az amugy is szűgyenes háztartásunknál, a szigoru gazdálkodás mellett elérendő évenkénti megtakarításokat fokozatosan fordítani a berendezések restaurálására.

Hasonló és talán még szánalmasabb e tekintetben az állapot a járasokban, mert a leg-

több járási székelyhelyen vagy egyáltalán nem lehet kapni alkalmas hivatali helyiséget, vagy ha lehet, az oly méreg drága, hogy azt a rendelkezésemre bocsaottit hitel keretében kibérelnem lehetetlen.

A járási székelyházak építésére pedig a mostani körülmények között gondolni sem lehet, mert a belügyi kormány, amidőn a bérleti összegek felemelése iránti kérsélünköt mindig mezeven elutasította, hasonló sorokban részesítené a nagyobb összeget kitévő évi annuitás biztosítása iránti törekvésünket is.

S így tudva azt, hogy több helyen a helyzet már tarthatatlanná vált, ha a belügyi kormány továbbra is az eddig tapasztalt indokolatlan hitel hiánnyal és az általános drágulást figyelemre nem méltó szülkmarkossággal utasítana el, s ha a járási székelyhelyek mint erkölcsitellítetek e tekintetben nem jönnének segítségre, — ugy nem marad más hátra, mint a járási székelyhelyek más községekbe való kihelyezése iránti eszmének felvetése által oldani meg a kérdést.

A kereskedelemügyi miniszter ur ügykörét érintő közutainkról csak annyit jegyezhetek fel, hogy a Fenyéd—Zetala—Tekerópataki törvényhatósági ut állami kezelésbe vétettet, és a Várdofalvára vezető ugynevezett Szék-utja a vicinális utak sorából kivéttet és törvényhatósági kezelésbe vétettet át.

Nagy hátrányra van a vicinális és községi közdüló utainknak a természetben lerovandó közmunka, mi annyira hiányosan és elévletlenül használják ki, hogy annak egyrészd pénzértékkével is jobb karban lehetne tartani ezen utainkat, s így e tekintetben valóságos áldás lenne a rég tervbe vett, de idáig meg nem valósult teljes megváltása a közmunkának.

Vasutvonalaink tekintetében semmi változás nem történt. S itt szomorúan és elkecséredéssel kell megemlíteni, hogy a vármegye központjának fejlődésére károsan ható madéfalvi csatlakozás tekintetében a törvényhatóság, a közigazgatási bizottság és fozsápn urnak a legmesszebbmenő utájarása és kérese se tudta az állapotot javítani.

S e káros és szerencsétlen helyzet uylátszik akkor peccsételtetett el, midőn a gylmesi vonal két irányban eszköztől nyomjelzés köziül, a fügésitellen keresztüli vezetó elejétetett, és ezen több szakértő által is előnyösebbnek kijelentett vonal kiépítése minden rendelkezésre álló eszköz alkalmazásba vételével nem erőszakoltatott ki.

A vármegyei telefon hálózatunk a mult évben felerészben kiépült, és rajta leszek, hogy a folyó évben, az egész hálózat kiépítéséék.

Vármegyénk közgazdasági állapota és arra irányult közigazgatási tevékenységünk ismeretébenél általánosságban azon éröndetes jelenséget említhetem fel, hogy gazdaságunk minden ágazatában a kultúra iránti fogékony-ság és rendszeret növekedik és a nap-nap után fokozódó szülseégletek kielégítésére szülseges eszközök megteremtésére irányuló törekvés fokozódik.

Ezt látszik igazolni, hogy az eddig majdnem ismeretlen talajjavítás, leccapalási, réöntözési és egyéb kulturtermelői munkáktól gazdánk már nem idegenkednek, bekezdik látni, hogy itt is a mult tradícióval szaktitani kell, és a föld termő erejét mesteregesen is — a viz hasznos voltának felhasználása és káros hatásának csökkentésével — fokozni kell.

Közgazdasági haladásunk észlelhető az erdőgazdaság terén is.

Minek a jövőben még fokozottabb mértékben kell történnie, mert mindnyájan tudjuk és látjuk, hogy a kizárólag állami kezelés alatt álló és több százmillió értéket képviselő 305.761 kat. hold kiterjedésű erdők azon kögazdasági források, honan ugy a jelenben, mint a jövőben megélhetésünk egyedüli és biztos eszközeit meríthetjük. S ezen alap céltudatos védelme leend csak biztos gyogyász, a gazdasági elsatnyulás ellen.

E védelmet pedig nem lehet és nem szabad kizárólag az erdőügyeket csak felügyeleti szempontból intező hatóságok és hatósági közegekre hátrítani, hanem maguknak az autonon hatáskörrel felruházott erdőügyi közbirtokosságoknak is üntudatra kell ébredniök, és teljes szigorral kell kösbevetniök magukat minden oly törekvéssel szemben, mely akár a rendezeres gazdálkodás folytatása, akár a jogos érdekek érvényesülése ellen irányul.

Mert tudva azt, hogy a mult 1911. évben a tisztán hatósági engedéllyel történt erdei termékek értékesítésénél közel 7 millió korona vételár éretett el, s tudva hogy ezen termékek kihasználása még biztosan kétszer ennyi összeget juttat a kézi és fuvar erőnek, — nem lehet és nem szabad e téren a régi közbömböséget tanusítani, hanem teljes szigorral vissza kell verni egyes birtokosok reuítentiáját, és minden eszközzel meg kell gátolni, hogy a nagyobb terhet viselő nagyobb birtokosok és jogosultak kárára a kisebb, vagy éppen semmi joggal nem bírók elődalsedikjenek, és a nagyobb jogosultakat még autonon jogaik gyakorlatában is terrorizálják.

E tekintetben ugy a jelen mint a jövő generációnak céltudatos, önzetlen, kitartó és hosszas munkát kell végeznie, mert érékeny azon csapás is, melyet az arányosítási törvény

vármegyékre mért, és sok a rom, melyeket a törvény szerencsétlen irányu végrehajtása hátra hagyott.

Közgazdasági fejlődésünk észlelhető a szoros vett mezőgazdaság, továbbá az állattartás és állattenyésztés terén is.

Előbbinél a földnek jobb megművelése, egészséges és megfelelő vetőmagvak használata, a föld mestersége javítása, a rossz és nehezen kapható munkás léteket pótló gépek használata napról-napra nagyobb tért hódít.

Utóbbinál pedig a mesésen felszókort marhák az állattenyésztés fellendülésének hatalmas rugói lettek. És habár az állatok számbeli csapódása nem is mutat valami nagy emelkedést, de a minőségi javulás meglepő és örvendető.

A múlt évi állatfőszámla szerint vármegyékben volt 75.115 darab szarvasmarha, 14.622 drb ló, 20.723 drb sertés és 121.235 darab juh és kecske.

Mi az 1910 évi állapottal szemben az e nemű állatok észlelétszámában 32.710 drb csapódást mutat.

Mezőgazdaságunk és állattenyésztésünk őrrendetese javulásának elismerésével kell adoznom a székelyföldi kirendeltség működése iránt, melynek a sok irányu anyagi, erkölcsi, szellemi támogatása és faji szeretettel párosult és jó indulatú törekvése nagyon elősegítette népként konszervatív gazdasági rendszertől való kiábrándulást és a modern gazdasági rendszerre való törekvést. (Folyt. köv.)

Majláth püspök főispánunkhoz.

Ahól az alkalomból, hogy Gyálókay Sándor főispán gróf Majláth Gusztáv Károly jubilális erdélyi püspököt üdvözölte, Majláth püspök, ki betegségből felépülve jelenleg Hohenlohe hercegnek üdül — a következő megleghangu levelet intézte főispánunkhoz:

Méltóságos Uram!

Köszönöm azt a megleghangu üdvözlést, melyet püspöki jubileumom alkalmából nekem küldeni jóltáztatott. Szivből viszonzom a becses sorokban foglalt jókívánásokat, nem mulasztom el öszinte örömemnek kifejezését adni afelelt, hogy Méltóságomban megértő munkatársra táltam. S jövőre is felajánlolt, hathatós támogatást már előre is köszönöm, kérem és számítok rá. A magam részéről pedig biztositatom Méltóságodat kiváló nagybecsűlésemről, melynek nyilvánításával maradtam

Zsigmondháza, 1912. június 3-án
Öszinte tisztelője:

Majláth,
püspök.

A levél hangja a legjobb egyetértést bizonyítja Gyálókay Sándor főispán és a püspök között.

A jegyzők kongresszusa.

A múlt héten, mintegy ötezer községi, körös segédjegyző gyűlt össze Budapesten, hogy a jegyzői kör helyzetének javítása érdekében tanácskozzék.

A jegyzők, ezek a derék köztisztviselők, akiknek vállára az egész közigazgatásnak ugyanolyan terhe nehezedik, már régóta sürgetnek bizonyos szociális reformokat, amelyek annyira szükségesek, hogy ideig-óráig előadásokat ugyan, de végleg kitérni előlük józan észsel nem lehet. — Azonban mindezekig a jegyzők is ép ugy csak ígéretekre voltak, mint a többi tisztviselői kategóriák. Mint-hogy pedig az ígéretek semmi néven nevezendő szükségletek kielégítésére sem alkalmasak, elhatározta az egész ország jegyzői kara, hogy egy kon rosszus kereteiben imponáns fellépéssel igyekszik fogaratot szerezni jogos óhajátainak.

A jegyzői kar kívánásai a következőkben jegecednek ki. Fisetősrendezést kérnek a jegyzők és segédjegyzők részére, kiknek az állami tisztviselői tervbe vett családi pótlékának órájuk való kiterjesztését, a jegyzői nyugdíj megoldását, közjogi helyzetük megváltoztatását a közs. törvény revízióját abból a célból, hogy új fegyelmi szabályzat alkotassák, amely a községi alkalmazottak jogviszonyait szabályozná.

Ezek a kívánások olyan minimálisak, hogy kevesebbet már igazán nem kérhetnének a jegyzők.

Tudvalevő dolog, hogy nincsen olyan ága a közigazgatásnak, amely ne adna munkát a jegyzőknek. Rendese teendőin felül azonban még az anyakönyvesektől tennivalókat is el kell látnia, sőt alaposan kijut neki a pénzügyi igazgatási munkából is, mert ő egy személyben az adó kivetője, beszedője és — sajnos, nem ritkán — behajtója is. Ezenkívül még a bünygi nyomozások is épen elégszer szakadnak a jegyző nyakába. Szóval a jegyző egyike a legfelülből és természetesen legközponttebb tisztviselőinknek.

Ezzel szemben a jegyző fisetése 1800—2000 korona és az összes korpókékekkel együtt, lehet a legjobb esetben sem haladja meg a 2400 koronát. A fisetésrendeset tehát egészen jogosan kéri a jegyzők, főképpen ha elgondolják, hogy az ugyancsak jegyzői oklevél se segédjegyző évi 1000 koronáért dolgozik s ennyiből kell családotal megélnie.

A családi pótlékra már csak azért is szükség van, mert a faluhöz köztú jegyző csaknem minden esetben házon kívül, idegen helységben, városban taníttatja a gyermekeit, ami nagy terhet ró a családos jegyzőre.

Sürgös szükség van a nyugdíjügy reformjára is, azonban égetően sürgős a fegyelmi szabályzat megalkotása. Jelenleg ugyanis boldog-boldogtalannak jógában áll, hogy minden előzetes kihallgatás nélkül megbírságozza a jegyzőt. Megteheti ezt a járás főszolgabíró, mely esetben egyáltalán nincsen helye a felebezésnek, bírságohat a járásbíró is, a pénzügyigazgatóság is, meg a jó lsten tudja, hány egyéb hatóság. Ezenkívül egész sereg hatóságunk van joga ahhoz, hogy a jegyzőt felüggezzesse.

A kongresszus két napján át tárgyalt a sérelmeket, s végül azok orvoslását célzó határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Viszgalóbiztos a főgimnáziumban.
A tegnap megkezdődött szóbeli érettségi vizsgálatokra az erdélyi román. kath. státus Fejér Sándor alispánt kérte fel világi képviselőnek, ki az elnöki tisztet el is fogadta.

— Kinevezés. A vallás-és közoktatásiügyi miniszter Mátrai Ferenc Béla csikmezei kir. tanfelügyelőségi tollnokot, lapunk munkatársait jelenlegi állomáshelyén segédtanfelügyelővé nevezte ki.

— Kinevezés. A belügyminiszter Boda Dező dr. székesfővárosi főkapitány elterjesztésére Sándor László dr. államrendőrségi kapitányt rendőrtanácsosná nevezte ki. A kinevezés igen érdemes tisztviselőt ért, kinek már eddig is nagy sikerei voltak.

Itt említjük meg, hogy az V. kerületi kapitányság helyettes főnöke Botár Béla eddigi kerületi kapitány lett.

— Házasság. Dr. Novák Albert gyergyószentmiklósi ügyvéd folyó hó 11-én tartotta esküvőjét Seifried Arancival Aradon.

— A Mária Tarsulat ünnepélye. A helybeli román. kath. főgimnázium Mária társulata folyó hó 9-én, vasárnap délután nagy ünnepekkel mellett 21 új tagot avatott kebelébe. Ezzel kapcsolatban a hatalmas tornacsarnokban szinelőadással egybekötött ünnepély volt, melyen igen nagy közönség vett részt. Ugy az egyes ének és zene-számok, mint az előadott 5 felvonásos dráma nagy élvezetet nyújtottak és a rendezés kiválósgáról tanuskodtak. Rövid egy év alatt ezek az iskolai ünnepélyek városunk és vidék közönsége előtt közzéadtak és látogatottak lettek, mi főgimnáziumunk ifjúságának helyes irányu vezetését bizonyítják.

— Urnapja. Urnapját június 6-án, csütörtökön hagyományos szokással ülte meg a katolikus egyház. Városunkban istenisztéletet dr. Szekeres József plebánus tartott fényes segédlettel, melyet a Kossuth Lajos utcában felállított díszes oltárhoz körmenet követtek. Az ünnepélyen résztvettek a hatóságok teljes számmal. A vármegye tisztikara Fejér Sándor alispán, a kir. törvényszék Ribicei Ferenc kir. törvényszéki elnök, a város dr. Uffalusi Jenő polgármester, az államépítészeti hivatal Vég István műszaki tanácsos, a honvéd zászlóalj Szentpály Gábor honvéd őrnagy vezetése mellett vonult róm. kath. templomhoz. Résztvettek továbbá a főgimnázium tanuló ifjúsága tanáraikkal, valamint más hatóságok és iskolák. A helybeli honvédtársaljának egy díszszázada vonult ki. A magasztos ünnepély gyönyörű időben folyt le.

— Majális. A csikszeredai dal- és zenegyűjtő folyó hó 16-án vasárnap délután fél 4 óratól kezdődőleg a szögődi fürdőn másorról egybekötött majális rendez, melyre ugy a dalárda tagjai, mint a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség, külön meghívók nem lesznek szétküldve, csupán falragaszok jelzik a majális megtartását. A majálison Ráduly Béni Árpád zenekara játszik.

— Halálozás. Szőke Agostonné szül. Kristó Ida Anna csikszentkirályi tanítónő, folyó hó 10-én 30 éves korában, Csikszentkirályon meghalt.

— A jog és államtudományi továbbképzés állandósítása. Balogh Jenő államtitkár kezdeményezésére a múlt évben Zichy János gróf kultuszminiszter jog-és államtudományi továbbképző tanfolyamot rendeztetett, a mely iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg ugy az állami tisztviselők, mint a birák, ügyészek, sőt az ügyvédek körében is. A tanfolyam sikerére és eredményére való tekintettel Zichy János gróf ezt állandósította és e célból „Jog és államtudományi továbbképzés központi bizottsága” címen egy intézményt alapított, a melynek tagjai sorában helyet foglalnak az összes miniszteriumok kiküldöttel. A bizottság elnökévé Makay Béla miniszteri tanácsost, ügyvezető titkárává Fridmann Ernő dr. kultuszminiszteri fogalmazót nevezte ki.

— A vidéki rendőrség állandósítása. A belügyminiszter leiratilag értesítette Brassó vármegye közönségét, hogy dr. Pekáry Ferenc miniszteri tanácsos, a városi rendőrség közönség szervezőtök előtanulmányozása céljából legközelebb országos körútra indul. A miniszter felhívta a megyét, hogy dr. Pekáry megérkezése esetén mindenképpen támogassa

és a szükséges adatokat és felvilágosításokat bocsássa rendelkezésére. Szóval majd lassacskán mégis csak állandósítják a vidéki rendőrségeket, a mi csak előnyére lehet az ország közbiztonságának.

— Jubilális. A csikszeredai Ipartestület — mint értesülünk — elhatározta, hogy július hó első vasárnapján jubilális rendez. Az előkézülteket nagyban folynak, de biztosra vesszük, hogy akik ezen jubilálison részt fognak venni, nem fogják megbánni, mert a rendezőség azon fáradozik, hogy oly meglepetésben részesítse a vendégeket, amilyenbe még Csikszereda város és vidékének része nem volt. Elárulhatjuk még azt is, hogy ez alkalommal nem lesz százkötés, meg lepenyevés, hanem igen is lesz két zenekar és pedig a csikszeredai Önkéntes Tűzoltó-zenekar és a városi első zenekar, mely felváltva fogja szórakoztatni a vendégeket. Előre is felhívjuk az érdeklődők figyelmét ezen fényesnek ígérkező jubiliára.

— Jubileum és juniális. A csiksomlyói jótékony nőegyesület fenn állásának harmincadik évfordulója alkalmából Csiksomlyón, a község háza nagytermében, folyó hó 8-án diszközgyűlést tartott. Délelőtt 10 óraker a Szent-Ferencrendiek templomában szent mise volt Te Deummal, melyet Bálint Lajos főesperes végzett és amelyen a nőgyűlés testületileg részt vett. Mibe után kezdődött a diszközgyűlés, melyet Pál Gáborné elnök egy igen magas színvonalon álló, szellemes ünnepe beszédet nyitott meg, a tőle megszokott kedvességgel előadva. Alkalmi beszédet mondott Kassay Lajos alelnök, főgimn. igazgató, ki élénk és meghatározó színekben vállalta a nőgyűlés 30 éves fennállása óta kifejtett eredményes munkásságát és hogy ezen munkájával hány szegénynek, elemi csapástól suttottnak nyújtott pillanatnyi segílyt és törölte le a nyomor suttolta könnyeket. Titkári jelentést terjesztett elő Szabó István titkár, ki átgondolt nagybasús munkában körvonalazta a nőgyűlés 30 éves életében előfordult és megtörtént mozzanatokat. Magas röptű, lenkőtt szellemű alkalmi köteményt irt Wéger Jánosé, melyet Ambrus Juliánka rendkívül nagy hatással, kitünően adott elő. Ezután Wéger Jánosé pénztárnok tette meg számadását, kinek az egyet elismerést szavazott meg. A tisztújítás változást nem hozott, mert az eddigi tisztikar újult megvillászatott. Végül a közgyűlés a marostorlai és szolnokdobokai vihar által károsultk javára 100—100 korona pillanatnyi segílyt szavazott meg. Ezzel a diszközgyűlés véget ért és délután 2 óraker Miczi Miska zenéje mellett, a bükk szelén kezdetét vette a tulajdonképeni juniális, mely kedvező idő mellett, jó kedv és kitünő hangulat között az éjjeli órákban ért véget.

— Tusnádfürdőn folyó évi június 25-től kezdődőleg automobil fog a fürdővendégek rendelkezésére állani, melyen a fürdőigazgatóság megállapított díjszabás mellett kirándulásokat rendez a szomszédos fürdőkre, kiránduló helyekre és Sinajára.

— A Vigadó átalakítása. A vármegye tulajdonát képező Vigadó átalakítása és kibővítése költségei a törvényhatósági bizottság által megszavaztatván, a vonatkozó akták jóváhagyásá végett a vagyonfelügyeleti joggal bíró vallás-és közoktatásiügyi miniszterhez terjesztették fel. A miniszter Kató Gyula min. mérnököt helyezini szemlére küldötte ki, ki tegnap este meg is érkezett és szerdán reggel meg is kezdte az épület megvizsgálását. Eljárása eredményéről a miniszternek jelcztést tesz, ki a jelentés figyelembevételével hozza meg döntését.

— Bátor életmentők. Székelyudvarhelyről írják nekünk: Az elmúlt nagy vízáradás Nagyütkülő folyó mentén lakóknak iszonyu károkat okozott. Feltartóztatva Székelybetlenfalva és Kádicsfalva között a Csiksomlyóról jött bucsusokat is. Mintegy 125 méter hosszúságban rohant az úton a piszkos áradat, mely többek között két férfit és három asszonyt szekerestől együtt elsodort. Két derék székely leány, nevezetű Gegő Pál és Mihalvy József, halált megvető bátorsággal az áradatra rohattak s megmentették a fuladozó embereket, lovasbist, szekerestől együtt kisegítették őket a vízost halálból. Másnap pedig reggel 5 óratól délelőtt 9 óráig a legnagyobb önzetlenséggel, derékig a savaros viaben dolgoztak. Körülbelül 15 szekeket (a lovakat zabolajuknál fogva) átvezettek a 125 méteres áradaton. A szekereken 150 főnyi férfi, nő és gyermeket segítettek át a vészelyen. Az esetnek sok bámulója volt.

— A gyergyóalfalui román. kath. népközlöny tantesztülete az 1911—12. tanévben a felnötteknek a következő előadásokat tartotta: Miklós István plebánus espereskörleteli tanfelügyelő vezette az előadások mindenikét, amelyeket a szívek melyégig ható bensőddel nyitotta meg és zárta be; azonkívül még is tartott 1 alkoholelőne és 2 gazdasági előadást. Id. Pfeiffer Lajos tanító 1 neveléstan., ifj. Pfeiffer Lajos tanító történelmi, Strasser Jenő tanító 2 gazdasági, Paál Albert ny. tanító 7 vallásos, földrajzi és alkoholelőne előadást vetített képekkel és Horváth Mihály tanító szintén 7 alkoholelőne, gazdasági és erkölcsi szabadelőadást tartott. Az előadásokat a tantesztület leányiskola nagytermében tartotta, amelyek mindenikét 5—600 főnyi felelőtt hallgatta. Megtörtént az az eset is, hogy a teremben a hallgatók nem fértek el, ilyenkor a Sövér János

nagytermét vette igénybe a tantesztület. Gyergyószentmiklósról a tantesztület jelentette, hogy ott is a felnötteknek tartott előadásokat, a rétek ápolásáról, a szántásról és az alkohol puztatásáról. A székelyi iparoskörben a tanítókat vetített képekkel tartott előadásokat. A gyergyóalfalui r. k. népközlöny tantesztülete az 1911—12. évben dalárdát alapított; azonkívül Szentó Adam k. tanító 2 gazdasági és 1 neveléstan., Péterffy László 2 gazdasági és Székely András 1 gazdasági és 1 neveléstan. előadást tartott. Az előadások kezdetén és végén az iskolás gyermekek költemények és énekek előadásával szerepeltek.

— Az új szolgabírák beosztása. Amint lapunk legutóbbi számában jelezte, Gyálókay Sándor Erős József l. o. szolgabíró a gyergyóölygyesi, Erős Béla II. o. szolgabíró a felsői és Minier Lajos II. o. szolgabíró a szepvizi járásba szolgálattételre beosztotta. Gábor János kásonalcsiki és Domokos Sándor felcsiki szolgabírák kölcsönös áthelyezése — értesüléstünk szerint — folyó év október haváig függőben tartatik.

— Lelkigyakorlatok Csikszeredában. Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök az ideai lelkigyakorlatokat július 9-ére rendelte el és pedig a papág részére július 9—13-ig, a tanító részére 16—20-ig Csikszeredában. — Egyébként álljanak itt a circuláranak erre vonatkozó sorai. — Hogy a lelkipásztori buzgótság mindenkinben növekedjék, alkalmat adok a csikszeredai új gimnázium épületében tartandó lelkigyakorlatokra. A papág számára július hó 9—13-ig, a tanítók számára ugyanott július 16—20. Ajánlom nektek és a tanítóknak is figyelmébe, hogy senki sem jöjjön hamarabb, július 9-ke előtt, illetőleg 16-ka előtt, de később sem. Kik a jelzett napon ebédtől óhajtanak, azt jelentsék be idejekorán a konviktus regnének, dr. Rás Jánosnak, hogy ebéd nélkül ne maradjanak. A kik részt akarnak venni a lelkigyakorlatokon, szigorúan tartsák meg a hási rendet és a silentiumot. A papok egyformaság okáért hozzanak magukkal karinget, fehér stólat és biretmot valamint a X. Pius pápa által elrendelt új Psalteriumot a régi Breviariummal együtt. Kérlek benneteket, Tisztelelendő Testvéreim, minél többen jöjjetek a lelk. gyak. végzésére, valamint tanítótokat is küldjétek, és érkezésüket a konviktus regnének levelező-lapon jelezzétek.

— Sorozás. Hír szerint az idei fősorozások július hó folyamán fognak megtartatni.

— Kanonoki beiktatás. Dr. Fejér Gerő szentszéki tanácsos, státusi előadó kanonoki beiktatása folyó hó 8-ikán reggel 1/4-kor történt a gyulafehérvári székesegyházban.

— A foglalkozás. Egy bohém ifju, aki egész életén át még egyebet nem csinált, csak adósságot, újból anyagi szavarkat kőzött. Mint mindannyiszor, most is az apjához fordult, aki azonban ezuttal keréken megtagadta az apai segílyt.

A fiatal ember két napig melábuszán járkált a városban. Odahaza is ugy viselkedett, mint a megtestesült szerencsétlenség. Anyja végül megkérdte tőle ebéd alkalmával:

— Mi bajod, hogy oly bánatos vagy.

Az ifju lemondó mozdulattal és felszémével apjára sanditva felelte:

— Öngyilkossági gondolatokkal foglalkozom!..

Erre az öreg apa a világ legnyugodtabb hangján jegyezte meg:

— Na végre! Csak hogy van valami foglalkozásod!..

— Tissa-Eszlár. Idestova 30 éve annak, hogy az akkor világhíre szerett, s a múlt század legnagyobb szenációját keltett tissa-eszlári pernek egész tárgyalási anyaga hiteles gyorsíról jegyzetek alapján megjelent. Az a szinte páratlan érdeklődés, mely e mű megjelenését akkor kísérte, a melynek élő bizonyágaként az első kiadás összes példányai elfogytak, ma sem csökken, — sőt tudósok, ügyvédek, bírák és orvosok ma is annyira keresik e művet, hogy szerény véleményünk szerint a tudománynak tesz szolgálatot a „Nyírvidek” könyvtárádóhivatala, amiképpen a számtalan sürgetésnek és felhívásnak eleget tesz, s abból második kiadást rendez.

Amiképpen az új kiadás ténye minden tendenciát nélkülöz, azonképpen maga a mű is tisztán tudományos célt szolgál. Tartalmassa e mű a törvényesség előtt lefolytatott — akkor még — végtárgyalásnak egész lefolyását, minden legcsekélyebb mozzanatát, a nagy perben eljár, szerepelt vagy körreműködött összes egyéniségeknek és személyiségeknek a végtárgyaláson tett minden szavát és nyilatkozatát, a kir. törvényesség által meghitelt gyorsírók hivatalos feljegyzései alapján, s egyetlen megjegyzés, rövidítés avagy hosszátadás nélkül. Tartalmaza továbbá — s ugyancsak hiteles gyorsíról jegyzetek alapján — a véd-és védbességdeket, tartalmazza végül az összes bírói ítéleteket! Ez a nagy mű, amely nem más, mint a realis valóság, s amely ugy kortörténelmi, mint jogi s orvosi szempontokból is kitünő jelentőséggel bír, mintegy 126 iven körülbelül 2000 oldalon, 2 kötetben jelenik meg s előfizetési ára 20 korona, bolti ára 25 korona lesz. Megrendelhető utánvét — a péns előleges beküldése melett, — de havi 5 korona részletre is, Nyíregyházán, a „Nyírvidek” könyvtárádóhivatalában.

A pénzügyőrök vászonruhája. A pénzügyminiszter megengedte, hogy a pénzügyőrség vitorlavászonból készült egyenruhát viselhesen. Ezt közzétette a pénzügyi hatóságokkal, de egyszerűségi feltevésekhez köti a vászonruha viselését. Kimondta, hogy a vászonruha uniformist csak május 1. napjától szeptember hó 30. napjáig szabad viselni. Maga a hőség nem jogosítja fel a pénzügyőrt az új gunya viselésére. Csak akkor járhat a vászonruháiban, amikor olyan szolgálatot teljesít, amelyhez „teljes fegyverzettel” kell kivonulni. A pénzügyőrök alszakaszoként mindenkor ugyanazon összeállítású egyenruhában tartoznak szolgálathoz kivonulni.

KÖZGAZDASÁG.

A gazdasági egyesület közgyűlése.

Csikvármegye gazdasági egyesülete, ugyanis, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság június hó 10-én tartotta XXX-ik évi rendes közgyűlést a szép számmal összegyűlt gazdák részvételével. A közgyűlésen Becze Antal elnök elnökölt. Előki megnyitó beszédében szép szavakkal esett szó az egyesület harminc évi küzdelmes életéről és a gazdasági bizottság feladatáról. Előki elnök elnökölt. Előki megnyitó beszédében szép szavakkal esett szó az egyesület harminc évi küzdelmes életéről és a gazdasági bizottság feladatáról. Előki elnök elnökölt. Előki megnyitó beszédében szép szavakkal esett szó az egyesület harminc évi küzdelmes életéről és a gazdasági bizottság feladatáról.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.
Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közzhírre teszi, hogy a csikszerepai kir. járásbírósnak 1912. évi V. 357. és 382. sz. végzése folytán Somogyi Arnold budapesti ügyvéd által képviselt Grosz Lipót és Weiner J. H. végrehajtató részére 160 és 93 korona követelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 650 koronára becsült ingóságokra a csikszerepai kir. járásbírósnak 1912. V. 357. sz. végzésével a további eljárás elrendelése, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, a végrehajtást szenvedő lakásán Gyimesközéplokon leendő megtartása határidőül 1912. évi június hó 28. napján délelőtt 8 óráig kitűzték, amikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig 1 wagon szőlő karó és 1 darab verthein szekrény, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsírón alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elővezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jogszövegyből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöttégre fognak utaltatni.
Kelt Csikszerepében, 1912. évi június hó 31-ik napján.
Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Szám 469-912.

Bérbeadandó vadászterületek.

Csikvármegye magánjainak Felső tölgyes I. határrészében fekvő mintegy 55.000 kat. hold kiterjedésű erdőbirtokán, továbbá a Csikszentmárton II-ik határrészében a) az Uzvölgyében fekvő 4755 09 k. hold területű Baskahavas és b) a Csobányos völgyében fekvő 3789 07 k. hold területű Keresztes és Solyomtár havasán gyakorolható vadászati jognak 1912. évi augusztus hó 1-től 1927. évi július 31-éig terjedő tizenöt (15) egymásután következő évre leendő külön-külön bérbeadása céljából Csikvármegye magánjainak igazgatóságának irodájában (Csikszerepa, vármegyei ház) folyó évi július hó 29-én délelőtt 10 órakor zártkörű ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Vadállomány: Medve, farkas, vad-disznó, őz, ez idő szerint még kevés szarvas, sok siketfajd, esásharmudár és egyéb apró vad.

Évi haszonbér mint kikiáltási ár: A Felsőtölgyesi vadászati jogért az első öt évben évenként 500 korona, a második öt évben évenként 1000 korona, a harmadik öt évben évenként 1500 korona, mely az átlagos 1000 korona évi bérösszegben is megajánlható.

Bánatpénz 300 korona.
Évi haszonbér mint kikiáltási ár: Csikszentmárton II-ik határrészében az Uzvölgyében fekvő Baskahavas vadászati jogáért 1000 korona, a Csobányos völgyében fekvő „Keresztes” és „Solyomtár” havasok vadászati jogáért pedig 50 korona. Bánatpénz a kikiáltási ár 10-10 százaléka.

Bővebb felvilágosítás a Gyergyótölgyesi erdőbirtokok, vadászati jogára vonatkozólag, valamint az erről szóló árverési feltételek és szerződési tervezet Csikvármegye magánjainak igazgatóságánál (Csikszerepében, vármegyei ház), a Gyergyótölgyesi m. kir. erdőgazdondnokságnál, a Csikszentmártoni II. kat. részben fekvő birtokok vadászati jogára vonatkozólag pedig Csikvármegye magánjainak igazgatóságánál a Csikszentmártoni m. kir. erdőgazdondnokságnál szerezhetők meg.

Csikvármegye magánjainak igazgatósága.
Csikszerepa, 1912. évi június 5-én.
Dr. Csiky József.

HIRDETÉSEK
olcsó árszámítás mellett közöltetnek a felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

Szalámi és hentesárúk
12 magyar szalámi május havi ára 3 korona 90 fillér, minden további hóban 10 fillér áremeléssel.
Vastag fohér táblás szalonna ára 1 K 60 f.
Vastag füst. és paprikás szalonna 1 „ 80 „
Kolozvári husos szalonna 2 „ — „
Püstitől és papr. szelet szalonna 1 „ 70 „
Vadász kolbász sönka husból 2 „ 20 „
Nyári szalámi 2 „ — „
Száras kolbász 2 K — f.
minden nap frissen készítve kapható
Theil József szalámi gyárosnál
Medgyes. (Erdélyben)

Meghívó.
A Székely Népbank Részvénytársaság 1912. évi június 23-án délelőtt 9 órakor Csikszentmártonban, az intézet helyiségében ::
rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek meghívottnak.
Tárgysorozat:
1. A csikszerepai kir. törvényszék 3007—1912. polg. számú végzése folytán az alapszab. 86. §-ának módosítása.
2. Esetleges indítványok.
Csikszentmárton, 1912. június 8.
Az igazgatóság.

Modern kutépités.
Új kutak építését cementgyűrűkkel, súlyasztó rendszerrel s kiszáradt régi kutak lennéb súlyasztást jutányos áron elvállalom.
Nagymihály Sándor, 5-
cementárugyár és építési anyagkereskedő Csikszerepében, Kossuth Lajos-u. 48. sz.

„A MIKÓ-UTCÁBAN”
egy új kóház, mely áll 4 szoba, konyha kamarából
KIADÓ
esetleg örök áron
ELADÓ.
Értekezhetni lehet a tulajdonossal Mikó-utca 12. szám. :: ::

Szám 1010-1912.
Árverési hirdetés.
Alulírott községi előjáróság közhírre teszi, hogy a Csikszentgyörgy községi tulajdonát képező „Bened” nevű erdő részben a szél által kidöntött és kitért összesen 1039 drb. 12-20 méter hosszú és 438 köbmétert kitevő hasznofenyőfák az 1912. évi június hó 20-án délelőtt 9 órakor Csikszentgyörgy községi házánál tartandó nyilvános árverésen el fognak adni.
Kikiáltási ár 2850 kor., azaz Kettő-ezernyolcszázötven korona, mely összegnek 10 százaléka az árverés előtt bánatpénz gyanánt a községi pénztárnokhoz lefizetendő.
Kikiáltási áron alul eladás nem történik.
Az árverési és szerződési egyéb feltételek a jegyzői irodán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Csikszentgyörgyön, 1912. június hó 2-án.
A községi előjáróság:
Puskás Lajos u. k. Miklós János s. k.
közs. jegyző. közs. bíró.

Van szerencsém nagybecsű tudomására hozni, hogy Kolozvárrott **bányamérnöki irodát** nyitottam. Minden, a bányászat körébe tartozó és azzal kapcsolatos műszaki munkánkat pontos és cél-szerű teljesítésére vállalkozom.
Kutatások vezetése, bírálata, műszaki és jogi ügyeinek rendezése;
Zárkutatómunkák és bányajogszövegyek megszerzése, természetben való kijelölése és térképezése;
Feltárások irányítása;
Bányamunkálatok: feltáró, előkészítő, lejtő-vágatok, fejések, akna- és táró-vágások vállalkozási végrehajtása;
Bányák üzembehelyezése;
Bányaberendezések és gépek megválasztásánál tanácsadás;
Törvényszabta felelős üzemvezetés és üzem-könyvek ellenőrzése;
Bányatérképek készítése; 9-52
Bányafelügyeleti közvetítése;
Ásványvizek udományoztatása és védő területnek kijelölése;
Iparvasutak és utak tervezése, munkálatainak vezetés és felügyelése;
Föld- és erdőbirtokok felmérése, térképezése és felosztása;
Szakvélemények működésem főbb irányai.
Kiváló tisztelttel:
Balás Jenő okl. bányamérnök
Kolozvár, Deák Ferenc-u. 15. sz. I. emelet.

Van szerencsém a n. é. község becses tudomására hozni, hogy raktáron tartok **FÉRFI-, NŐI- ÉS GYERMEKCIPIÓT** a leggyorsabbtól, a legjobb hittel. Gyermekek cipők minden színben, nagy választék. Mertéskutáni rendelést gyorsan és pontosan eszközik. Kívánatra hűsös is elmegek. Kérem a nagyérdemű vevő- és rendelőkön-ség esélyes pártfogását, kész szolgálattal
MANDEL IZIDOR
Csikszerepa, Kossuth Lajos-utca 63. sz. a.

A MESTERDALNOK.....
Cipőm szép és tökéletes, Beeme jumi élvezetes. Mert ha cipőt szegzek, varrok, Rajt van

PALMA
KAUCSUK SAROK.

ÁRUHÁZ
Brassó, Buzasor 9.
Egyedüli különlegességi vállalat:
Divatos szőnyegek,
Függönyök, garnitúrák,
Pamlagtakarókban.
Butorszövetek, matracgradli.
Legnagyobb raktár linoleumokban és viaszos vásznakban.
Szolid kiszolgálás!
Legolcsóbb árak!
7-50

HERCZKA GYULA
villanyszerelési vállalata
Marosvásárhely
Főter 18. sz. Telefon 352.
Csillár, izzólámpa és az összes szerelési cikkekben nagy raktár.
Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat úgy helyben, mint vidéken szakszerű kivitelben.
ÜDONSÁGI!
Magyarország és Ausztria részére egyedüli képviselő a „Dim a Lite” szabályozható izzólámpának (világos és homályos égésre).

Legjuttányosabb bevásárlási forrás
ugymint: hajlápokban, manükör-készletekben, zsebkésekben, pénz-erszényekben és mindennemű különlegességekben, valódi YES porcellán puder, Dianna sosbor-szesz és Nestlé-féle gyermek táplisz, főtérakata
FEKETE VILMOS
Első Csikmegyei illatsz- és pipere-kereskedésében, CSIKSZEREDÁBAN.
32-

Szám 926-1912. vgrh.
ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a csikszerepai kir. járásbírósnak 1910. évi V. 1281. számú végzése következtében dr. Gárdos Félix ügyvéd által képviselt Kelemen D. tarsa javára 170 K. 60 f. 67 K. 42 f. a jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 751 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: könyvek, zongora, csikók stb. nyilvános árve-résen eladottnak.

Mely árverésnek a csikszerepai kir. járás-bírósnak fenti számú végzése folytán fenti tökékövetelés, és az eddig bíróság már meg-alapított költségek erejéig végrehajtást ezen-vedő lakásán Csikszerepében leendő megtar-tására 1912. június 19-iki napjának dél utáni 3 óraja határidőül kitűzték és ah-hoz a venni szándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-töb-betígérőnek, szükség esetén becsírón alul is el fognak adni.
Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Csikszerepében, 1912. évi május hó 20. napján.
Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

HALLÓI ÉRTESÍTÉS. HALLÓI
Építési anyagraktár, vasbeton, műkö- és cementárugyár.

Tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy Csikszeredában, a Kossuth-Lajos-utca 48. szám alatt nagy építési anyagraktárt rendeztem be a azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű fogyasztó közönség részére mindennemű építési anyagot jó és pontos kiszolgálás, olcsó árak mellett eszközölök.
 Állandó nagy raktárom van:

Mész darabos és oltott. Portland-cement friss és legkitűnőbb minőségű. Cipaz atakatur és szobrász. Nád fűzve stakaturokra és egyéb fák eltakarására. Valódi aszfalt fedőlemez többféle minőségben. Kollarit bőrlemez, mázolás nem igényel, kizárólagos eladása. Aszfalt elszigetelő lemez és kaucsuk-aszfalt nedves falak és lakások szárazzá tételéhez, kátrány és carbolineum fák telítésére, gomba és rothadás ellen. Azbeszt pala igen könnyű és tartós. Teljes földeseket elvállalok. Vasgerendák bármilyen méret szerint. Horvayt cserép agyagból. Vakolat köpor, Schamotte tűzálló téglá és föld stb., mindennemű építési és műszaki anyag.

CEMENTÁRU-GYÁR.

Kutakikák betonból 80-100, 120, 150-200-300 és 400 méter átmérőjű kutakhoz. ezek készítését is elvállalom súlyosztó rendszerrel, nagyobb kutak építését, gözüzemű berendezéssel készítek magas vízállások megadásával. Cement-cserép többféle színben, betoncsövek, hidak és átvezetők készítése. Beton- és műkőlapok, színes járda és burkolati cementlapok gyártása és elhelyezése. Itató- és etetővalók minden nagyságban. — Blok úras téglá, különösen alkalmas istállók és gabonásoknak. Virágvázak és talpatatok csinos kivitelben. Kályha alátét lemezek. Kémény- és fal-fedőkövek. Mindennemű beton- és cementipar-vállalat, granit-terassó beton stb. burkolatok készítése stb. stb. Nagybani eladásoknál megfelelő engedély. A nagyérdemű fogyasztó közönség nagybecsű bizalmával és rendeléseivel felkeresni sziveskedjék.

Gyárak és raktárak: Csikszereda, Ujtusnád és Kézdivásárhely.

Szíves támogatást kér kiváló tisztelettel:

Nagymihály Sándor építész, Csikszereda.

10-52

Eladó 150 hektóliter bor!

Tisztán kezelt, mult évi érmelléki borok, u. m.:

Bakator, Rizling, Schiller, Leányka

stb. fajborok, hektóliterenként 70-80 korona árban, a csikszeredai vasuti állomáshoz szállítva kaphatók. —

A borok tisztaságáért a legmesszebbmenő szavatosságot vállalunk, mivel saját termésű fajborainkat magunk kezeljük.

A vétel különösen előnyös kaszinóknak, szövetkezeteknek és magánosoknak!

Értekezhetni lehet a Csiki Lapok felelős szerkesztőjénél.

4-

Kézimunka szövetmintákkal készségesen szolgál!

Szolid árak!

Bolesch Frigyes kézimunka üzlete, rövid, szövött és kötött árak, Brassó, Kolostor-utca 29.

Az újévi idényre megérkezett gyönyörű szép választékban. milieu, futó, divánpárma és gobelin képek.

Nagy raktár mindennemű kezelt, kész kézimunkák és kézimunka szövetek, selymek, gyapjú és gyapott fonalakban.

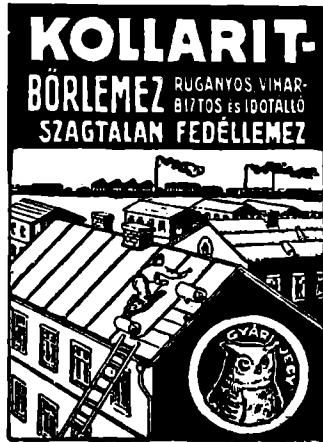
Dus választék férfi, női és gyerek harisnyákban, trikókban ugyszintén férfi ingek, nadrágok, gallérok, kézlelők, nyakkendők és zsebkendőkből.

Kézimunka szövet mintákkal készségesen szolgál.

29-52

Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KOLLARIT-bőrlemez kaucsuk-kompozícióval, mint fedőlemez.

KOLLARIT-bőrlemez mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

KOLLARIT-bőrlemez vízhatlan, a legnagyobb viharok ellenálló.

KOLLARIT-bőrlemezt nem kell mázolni s így fenntartási költséget nem igényel.

Egyedlárusító:

NAGYMIHÁLY SÁNDOR építési anyagkereskedő Csikszeredában, Kossuth Lajos-utca 48. sz.

8-10

A nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmébe!

Bécsi és budapesti körutamból hazatérve, szíves tudomására hozom a nagyérdemű hölgyközönségnek, hogy Csikszeredában a Rákóczi-utcában levő dohánytözsde mellett, a mai kornak megfelelő és a legkényesebb igényeket is kielégítő

NŐI KALAP DIVATTERMET

ÉS MODELLEK SZERINT

FÜZŐKÉSZÍTŐ MŰHELYT

nyitottam. Raktáron tartok párisi és bécsi modell-kalapokat, ugyszintén minden e szakmába vágó divatcikket. Elvállalom mindennemű kalapoknak izléses diszítését és átalakítását. Gyászkalapokat raktáron tartok. Mérték szerint készítek megfelelő módon: fűzött, haskötött, hátegyenesítőt és melltartókat; minden e szakmába vágó cikkek javítását és takarítását pontosan és jutányos árban eszközölöm. A t. hölgyközönség jóakaratu támogatását kérve és biztosítva a pontos kiszolgálásról, vagyok tisztelettel

Ligeti Samuné női kalap divatterme Csikszeredában.

GÉPÜZEMŰ ASZTALOS VÁLLALAT CSIKSZEREDA, VÖRÖSMARTI-UTCA 21. SZÁM.

Elvállal egy épület- mint butor-asztalos munkákat bármily kívánt kivitelben. — Saját rendszerű ablakok alkalmazásával bármely ház ablakait 10 nap alatt elkészíti. 39-52

Elvállal különösen épület munkákat szakszerű gépei által kidolgozni az asztalos-mester uraknak mérsékelt munkadíj ellenében és a megmunkáló anyagot el- és viaszszállítja. 39-52

Ingó-, fall-, ébreztető- és zsebórák állandóan nagy raktáron.

FIGYELEMRE MÉLTÓ!

Olcso munka nem mindig olcsó, mert sokszor csaldók az ember benne és akkor késő a bánat, ezen tapasztalt szakmánkban többször fordul elő, mint bármely más iparágban, mert a nagyközönség az órajavitásnál teljesen az óras őszinte és lelkiismeretes munkájára van utalva. Együttal tudatni kívánom, hogy üzletembea bizományi raktárt rendeztem be, hol raktáron tartok mindig

Mindennemű óra-, ékszer- és látszerészeti cikkeket

s azt szolid és jutányos árban becsátom a m. t. vevőközönség rendelkezésére. Minden egyes cikkért, mely üzletemből lesz véve és általam javított órákért szavatolok. Az eddigi szives pártfogást ezuttal is megköszönve, jövőre nézve is kérve, sziveskedjenek bizalmukkal megtisztelni, vagyok kész szolgálattal:

BREZINA F. óras, ékszerész és látszerész, Csikszereda, Kossuth L.-utca.

45-52

Óraláncok, gyűrűk, fülbevalók, szemüvegek és hőmérők állandóan kaphatók!

JÓ MUNKA! — SZABOTY ÁRAK!

SZOLID ÉS PONTOS KISZÖLGÉLYEK!

1 kilogramm prima struc-pamut 9 korona.

Értesítés!

Van szerencsém a t. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a mamzelem Párisban volt tanulmány uton, a honnan február hó eisején jött vissza.

SZEZONSZERŰ UJDONSÁGOK

március hó elejétől már raktáron vannak. Színházi száll ujdonságok már megérkeztek.

A t. hölgyközönség szives pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel:

MÁTHÉ JÓZSEF női divatkalap- és rövidáru-üzlete,
Csikszereda, Kossuth Lajos-utca (Grünwald Albert-féle ház).

44-52

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Schvarcz József és Társa
Budapest, Váci-körút 53 sz.
Alapítási év 1884.

Szabadalmazott Ventzki göztakarmány füllesztő

65, 100, 160, 300 és 620 liter űrtartalom.
Fülleszt 40-60 perc alatt.

Hordozható pálinkafűző űstök.

100-400 liter űrtartalom. — Az új szeszadótörvény előírásaiszerint.

**Angol marha- és lónyiró-
gépek és ollók.**

Vegyztisztítás.

Női és férfi legkényesebb ruhák olaj, degenyeg, szurok, tonta, zsir, rozsdá, kávé stb. foltok vegyztisztítását, továbbá minden e szakmába vágó munkát gyorsan és pontosan teljesítek. Aldozatot és fáradságot nem kimélve e szakmába teljesen kiképeztem magamat. Szives pártfogásukat kéri

Orbán Vince,

férfi szabó és vegyztisztító, Csikszereda, Rákóczi-utca 16. szám. 4-26

URAM!

Ha Ön sulyt helyez egészségére,
Ha azt akarja, hogy jó kinézése legyen,
Ha azt akarja, hogy nyugodt álma, jóévtágya legyen
Ha erejében gyarapodni akar

CSAK DRÉHER-SÖRT IGYÉK!

Kapható Csikszeredában üvegekben: a jobb kávéházakban, vendéglőkben és az összes jobb fűszer- és csemegekereskedésekben.

Főraktár Csikvármegye részére:

Niszel Fivéreknel, Csikszeredában.

Dréher-féle poharas sör — naponként friss csapolás — csakis özv. Nagy Istvánné „Zöldfa” vendéglőjében, az Európa-szállodában és a vasuti étterembe kapható.

(15) 21 52

Ha olcsón és jót akar vásárolni, tegyen próbát!

Pelhivom a figyelmét a t. butor- és varrógép vásárló közönségnek, hogy bárki mielőtt butort és varrógépet vásárolna ne mulassza el raktáromat megtekinteni, hol az összes raktáron levő butorokat, ugymint:

EBÉDLŐ-, HÁLÓ-, SZALON- ÉS IRODAI BERENDEZÉSEK, BÖRGARNITURÁK, DIVÁNYOK ÉS MADRÁCOK

minden kivitelben és rendkívüli nagy választékban, valamint a legjobb gyártmányú varrógépek, kerékpárok, gramafonok és lemezek, melyek igen jutányos árban és kedvező fizetési feltételek mellett lesznek elárusítva. Minden tölem vásárolt varrógépet 6 és 10 évi jótállást vállalok. Varrógepeket 27 frttól, gramafonokat 20 frttól és kerékpárokat 55 frttól fennebb árusítom.

VARRÓGÉPEK-, KERÉKPÁROK- ÉS GRAMAFONOK- hoz mindenféle alkatrészek kaphatók. — Javításokat a legjutányosabb árért eszközölök, jótállás mellett. Maradok kiváló tisztelettel

Ackermann Ignác, butor- és varrógép nagyraktára
Csikszereda, Kossuth L.-utca 9. sz. (Lukács Juliska-féle béraplota).

Lelelkiismeretes és pontos kiszölgálás.

Elsőm nagy forgalom és kevés haszon!

26

Mindenféle asztalos-, kárpitos- és díszítőmunkákat elvállalok.

52

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni, miszerint a Rákóczi-utca 23. szám alatti saját házamban levő

NYERGES ÉS KÁRPITOS ÜZLETEMBEN

minden e szakmába vágó munkák elkészítését a legnagyobb készséggel vállalom és ezt esimes kivitelben, olcsó árak mellett pontosan elkészítem. Raktáron tartok a mai kornak megfelelő, mindenféle nagyszánu

RUGANYOS DIVÁNOKAT ÉS MATRACOKAT

azért, hogy itt mindenki beszerezhesse szükségletét ép oly olcsó árban, mint bármely nagyobb városban. — Továbbá tudatom még a mélyen tisztelt közönséggel azt is, hogy állandóan raktáron tartok

KÉSZ URI KOCSIKAT ÉS URI SZÁNKÓKAT.

Végül a n. ö. közönség szives figyelmét felhívom azon körülményre, hogy a kocsik, valamint minden e szakba vágó munkák javítását elvállalom. Magamot a mélyen tisztelt közönség jóindulatú pártfogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel:

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos Csikszeredában.

12-26

VIDOR ÉS TÁRSA GŐZFÜRÉSZE CSIKSZENTSIMON
állandó raktárt tart mindenféle faanyagokban, u. m.:

DESZKA, LÉC, PALLÓ és ÉPÜLETFÁBAN

mindenféle méretben és mennyiségben.

Hulladék léc (cándera) és más maradékok valamint fűrészpor
állandóan kapható.

Minden szombaton bérvágásokat elfogadnak. 34-52

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

Portland cementgyárnál, Kugler és Társai, Brassóban.

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.